

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Науково-навчальний інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Людський розвиток»
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Управління персоналом міжнародних корпорацій
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тужилкіна Оксана Володимирівна
к. е. н., доцент

доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Контактний телефон	+38-095-639-94-10
Електронна адреса	tuzh2015@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.upep.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=2043

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування орієнтованої на розвиток соціально-економічної культури в українському суспільстві, а також сприяння розширенню можливостей людського розвитку в Україні через поширення прогресивних знань та ідей людського розвитку. Відповідно до мети основним завданням дисципліни є опанування структури соціальних відносин у системі розвитку людського потенціалу на теренах національної економіки.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., семінарські – 20 год., самостійна робота студентів – 90 год)
Форми та методи навчання	Лекції, семінарські та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист індивідуальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; тестування; поточні модульні роботи Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність уявлення про роль персоналу на підприємства, основ організаційної поведінки, психології взаємовідносин між людьми. Наявність знань з соціально-трудова відносин і економіки праці
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
--------------------------------------	---

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР06. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПР07. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>ПР15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПР16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>ПР17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>ПР18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПР23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наукових узагальнень.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів.</p> <p>СК01. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК03. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК04. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Сутність та місце людського розвитку в економічних концепціях		
Тема 1. Проблеми людського розвитку в економічних концепціях	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання
Тема 2. Теорія людського капіталу – економічна основа концепції людського розвитку	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання
Тема 3. Концепція людського розвитку ПРООН	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання
Тема 4. Індекс людського розвитку	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання

Модуль 2. Передумови, показники, чинники і результат людського розвитку		
Тема 5. Здоров'я і тривалість життя населення в контексті людського розвитку	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання
Тема 6. Освіта, культура, інтелектуальний потенціал як чинники людського розвитку	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання
Тема 7. Економічне зростання, зайнятість і людський розвиток	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання
Тема 8. Рівень життя, нерівність і людський розвиток	Робота з дистанційним курсом; захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань в аудиторії; самостійна робота; тестування	Індивідуальні завдання з визначених тем. Підготувати презентації проведеної роботи. Підготуватись до дискусії за темою. Підготуватися до презентації та захисту самостійного завдання

Інформаційні джерела Базові

1. Артеменко Л. Людський капітал: наукові підходи та стан формування в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2016. Т. 50. № 1. С. 22-31 URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=79>
2. Герасименко Г. В. Людський розвиток // Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. URL: <https://esu.com.ua/article-59918>
3. Герасименко Г. В. Особливості міжнародного досвіду вимірювання людського розвитку на субнаціональному рівні. *Демографія та соціальна економіка*. 2017. № 1 (29). С. 11-23. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000709726>
4. Делойт Україна. Міжнародне дослідження Deloitte 2021 Human Capital Trends. URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/about-deloitte/press-releases/gx-2021-global-human-capital-trends-report.html>
5. Зачоса О. Д. Інституційне забезпечення управління людським капіталом в системі формування економіки знань *Вісник Хмельницького національного університету*. 2017. № 1. С. 48-51.
6. Кравчик Ю. В., Поліщук В. В. Інституційно-правовий механізм регулювання міграційних процесів. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2021. Вип. 3 (294). С. 154-157.
7. Кузьмін О. Є., Шахно А. Ю. Оцінка рівня розвитку людського капіталу України в умовах глобалізації. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 7-11. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4021&i=1>
8. Людський розвиток в Україні. Оцінка та прогноз рівня життя населення: кол. моногр. / за ред.. Е. М. Лібанової; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи. Київ, 2019. 270 с. URL: https://idss.org.ua/arhiv/monografia_2019.pdf
9. Майданік І. П. Темпоральні характеристики зовнішньої трудової міграції в Україні / Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи. Київ, 2020. 255 с.
10. Орлів М. М., Онищук С. В. Менеджмент людських ресурсів конспект лекцій. Івано-Франківськ. Місто НВ, 2020. 140 с.
11. Стратегія людського розвитку, затверджена Указом Президента України від 2 червня 2021 року № 255/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2252021-39073>
12. Турило, Анатолій Михайлович. Цінність людини і людський капітал - фундаментальні чинники фінансово-економічного розвитку суб'єктів господарювання [Текст] : навч. посіб. / Турило А. М., Турило А. А. - Кривий Ріг : Роман Козлов [вид.], 2022. - 132] с.
13. Людський капітал в інноваціях, адаптації, потенціалі макро- та мікрорівня [Текст] : [монографія] / [О. З. Апостолюк та ін.]; за ред.: М. М. Шкільняка, Д. Павліщи, А. М. Турила. - Тернопіль : Крок, 2022. - 609 с.

14. Розвиток людського капіталу: на шляху до якісних реформ [Текст] : реформа сфери охорони здоров'я, освіта, стан розвитку науки, міграція, соціальна політика, людський та соціальний капітал, Україна між Європою та Азією : [аналіт. доп.] / [кол. авт. аналіт. доп.: Ольга Пищуліна та ін.] ; Центр Розумкова. - Київ : Заповіт, 2018. - 367 с.
15. Human Development Index / Global Change Data Lab. URL: <https://ourworldindata.org/grapher/human-development-index>
16. Human Development Report 2021-2022 / UNDP. URL: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2021-22>
- Додаткові:**
17. Гендерна політики в системі публічного управління України / М. Канавець (кер. Авт. кол.), Ю. Лихач, А. Кукуля та ін.; за зав. Ред. К. Ващенко. – Київ: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського союзу, 2018. 125 с.
18. Лібанова Е., Осауленко О., Черенько Л. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту: монографія. Warsaw. RS Global Sp/ z O. O., 2020/ 361 с.
19. Населення України. Демографічні тенденції в Україні у 2002-2019 рр. : кол. Монограф. / за ред.. О. М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи. Київ, 2020. 174 с.
20. Національна рамка кваліфікацій. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>
21. Петренко В. П., Кісь С. Я., Гуменюк В. В. Інтелектокористування як функція життєвої активності соціуму. *International Journal of Technologies in Economy*. 2018. № 1 (13). С. 104-112.
22. Розрахунок індексу регіонального людського розвитку: офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-napolityka/monitorynh/monitorynh-monitorynh/rozrahunok-indeksu-regionalnogolyudskogo-rozvytku>
23. Регіональний людський розвиток / Державна служба статистики України. URL : <https://ukrstat.gov.ua/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відеутне.
3. Дистанційний курс «Людський розвиток», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=2043>).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із суттєвим порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
 - Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osy-proc.pdf>
 - Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
 - Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>
 - **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. Пропущені заняття підлягають відпрацюванню згідно розкладу консультацій. За об'єктивних причин здобувач може скористатися правом на навчання за індивідуальним графіком з вільним відвідуванням навчальних занять.
 - Порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком з вільним відвідуванням навчальних занять https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por_navch_ind_gr.pdf
 - **Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися принципів академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилення на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо. Відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання навчальних завдань заборонено.
- В ПУЕТ діють:**
- Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.
 - Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnisti.pdf
 - Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
 - Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
 - Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.
 - **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
 - Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
 - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf
 - Положення про уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/polozh-pro-upos-corrup.pdf>
 - Положення про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням та підтримки рівності https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/02/polozh_protvydia_dyskr.pdf
 - **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
 - Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>
 - Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
 - Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciji/>
- Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): захист самостійного завдання (14 балів); обговорення матеріалу занять (7 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); тестування (7 балів); поточна модульна робота (8 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8) захист самостійного завдання (14 балів); обговорення матеріалу занять (7 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); тестування (7 балів); поточна модульна робота (8 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання	5-10
	Підготовка презентації за окремим питанням або темою	2-5
	Підготовка відеоролика навчального характеру	5-10
	Підготовка та захист реферату	2-5
	Результати неформальної освіти	до 20
2. Науково-дослідна	Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	до 10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	до 10
	Публікація робіт у наукових виданнях (тези доповіді, стаття)	до 20
3. Організаційно-виховна	Допомога при проведенні профорієнтаційної роботи, днів відкритих дверей тощо.	5
	Волонтерська діяльність	5

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни